

7/5470

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610-318
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/5470)

26-04-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.04.2012 tarih ve 94226 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'e ait 7/5470 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'E AİT 7/5470 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

4857 sayılı İş Kanununun 2'nci maddesinde geçen "İşverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve meslekî eğitim ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır." ifadesiyle işyerlerinin tüm eklentileriyle bir bütün olduğu ele alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun 77'nci maddesinde geçen "İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler." ifadesiyle işverenlerin ve işçilerin yükümlülükleri belirtilmiştir.

İşyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak işveren ve çalışanların ortak sorumluluğudur. İşveren mevzuatla kendisine yüklenen görevleri yapmak zorundadır. Yani, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uymamaktan dolayı, çalışanlara ve devlete karşı işveren sorumludur.

Bakanlığımız, görev ve sorumluluklarının farkında olarak; meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmektedir. Ayrıca, birçok ulusal ve uluslararası düzeyde proje ve işbirlikleri, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri ile işletmeler düzeyinde uygulama çalışmaları yapmaktadır.

Bakanlığımız, 2000'li yılların başından bu yana ülkemizi çağdaş bir iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına kavuşturmak için sürdürdüğü çalışmalara paralel olarak; özellikle iş kazaları ve meslek hastalıklarını yüksek oranda görüldüğü KOBİ'ler başta olmak üzere maden, inşaat, metal gibi yüksek riskli sektörlerdeki çalışma ortamlarını iyileştirmeyi ve toplumda güvenlik bilinci oluşturmayı hedefleyen ulusal ve uluslararası düzeyde birçok faaliyet yürütmektedir.

Uygulamada karşılaşılan sorunlar, koruyucu ve önleyici hizmetlerden bütün çalışanların yararlanması, iş sağlığı ve güvenliği alanında sürekli iyileştirme felsefesinin yerleştirilmesi ve Avrupa Birliği ile Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uyum sağlama amacıyla, mevcut İş Kanunundan bağımsız, memurlar da dâhil olmak üzere çalışanların tümünü kapsayan, önleyici ve koruyucu tedbirleri içeren ve gelişmiş ülke örneklerindeki mevzuat metinleriyle uyumlu düzenlemelerin hayata geçirilmesinde yarar görülmüş ve tüm bu normlara uygun müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çalışmaları başlatılmıştır. Hazırlanan tasarı TBMM komisyonlarında görüşülmektedir.

Avrupa Birliği direktifleri ile uyumlu ve proaktif yaklaşım esas alınarak hazırlanan ve hemen hemen tamamı 2004 yılında yürürlüğe giren ikincil düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca elektromanyetik alanlar ve optik radyasyonla ilgili direktiflerin uyumlaştırılması ile ilgili takvim de belirlenmiş olup çalışmalar başlatılmıştır.

155 Sayılı ILO sözleşmesi dayanak alınarak, 2005 yılında kurulan "Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi" iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili sosyal tarafları, üniversiteleri, sivil toplum kuruluşlarını ve diğer ilgili kurum ve kuruluşları bir araya getirerek iş sağlığı ve güvenliği konusunda ihtiyaç, öncelik, politika ve stratejilerin belirlenmesini amaçlamaktadır. Bakanlığımızın önderlik ettiği Konsey, iş sağlığı ve güvenliği alanında izlenecek politikayı belirlemek adına, 2006-2008 yıllarını kapsayan 1. Politika Dokümanı ve 2009-2013 yıllarını kapsayan 2. Politika Dokümanı'nı yayımlamıştır.

Yine, 2004-2012 yılları arasında 19 adet Uluslararası ve ulusal projeler hayata geçirilmiştir.

1987 yılından beri her yıl 4-10 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası etkinlikleri; kamuoyunu bilinçlendirmek ve etkin bir İSG kültürünün oluşturulması için sosyal tarafların ve diğer tüm paydaşların geniş katılımının sağlandığı bir bilgi alışverişi ve tartışma platformu oluşturmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası etkinlikleri, 2001 yılından itibaren “HESME-İşyerinde Sağlık, Güvenlik ve Çevre Yönetimi Programı” konusu ile uluslararası platforma da taşınmış, Asya ve Avrupa Ülkelerinin temsilcilerinin bir araya getirildiği Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Bölgesel Konferansı düzenlenmeye başlanmıştır.

2002 yılında “KOBİ’ lerde iş sağlığı ve güvenliği sorunları ve çözüm önerileri” teması ile başlatılan Bölgesel Konferansın 2011 yılında İstanbul’ da yapılan 19. Dünya İSG Kongresi kapsamında altıncısı düzenlenmiştir.

1955 yılından bu yana düzenlenmekte olan ve dünyanın en büyük etkinliği olan Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresinin ondokuzuncusunun ülkemizde gerçekleşmesinde, son yıllarda iş sağlığı ve güvenliği alanında gösterilen çabaların büyük rolü olmuştur. 11-15.09.2011 tarihleri arasında İstanbul’da yapılan Kongreye; 5386 kişi katılmış olup “Sağlıklı ve Güvenli Bir Gelecek için Küresel Güvenlik Kültürünü Oluşturalım” sloganı ile başlatılan etkinlik kapsamında;

- İş Sağlığı ve Güvenliğine Kapsamlı, Planlı ve Önleyici Yaklaşım
- İş Sağlığı ve Güvenliğine Sistem Yaklaşımı
- İş Sağlığı ve Güvenliğinde Sosyal Diyalog, Ortaklıklar ve Yenilikler
- Küresel Ekonomi ve Değişen İş Dünyasında Ortaya Çıkan Yeni Güçlükler

gibi konularda bilgi alışverişinde bulunma imkanından en üst seviyede yararlanılmıştır.

Ülkemizin, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki temel politikaları ile stratejilerini içeren bir “Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Strateji Belgesinin” oluşturulması amacıyla üniversiteler, kamu kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla 27-28.11.2010 ve 23-24.03.2012 tarihlerinde “İş Sağlığı ve Güvenliği Strateji Çalıştayı” düzenlenmiş ve Çalıştay’da ülkemizin ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenen;

- Kurumsal Yapının Değerlendirilmesi,
- Mevzuat ve Uygulamalar,
- İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Araştırmaları
- İstatistikleri ve İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi

konuları katılımcıların aktif katılımı ile ele alınmıştır.

Bakanlığımız tarafından iş sağlığı ve güvenliği seviyesini yükseltme çabalarını destekleyen, rehberler hazırlanmıştır.

Teknolojideki ve çalışma şartlarındaki değişimler teftiş yaklaşımında da yenilikleri zorunlu kılmıştır. Eski yaklaşımda ve uygulamalarda tanımlayıcı, esnek olmayan ve tepkisel teftiş modelleri uygulanırken, günümüzde yeni yaklaşım gereği esnek, sorumlulara karar alma serbestisi veren ve önleyici modeller benimsenmeye başlanmıştır.

Ancak, burada önemli olan husus çalışma hayatının izlenerek önceliklerin ortaya konulacağı bir teftiş politikası belirlenmesi ve uygulanmasıdır.

Bakanlığımız, son yıllarda teftiş politikasını gözden geçirmiş ve “Risk Esaslı”, “İşkolu veya Sektör Esaslı” ve “Alan Esaslı” teftiş politikalarını hayata geçirmiştir. Bu politikanın temel amacı, ilgili tüm tarafları harekete geçirmek, bilinç oluşturmaya ve güvenlik kültürünün gelişmesine katkı sağlamaktır.

Bakanlığımız, yukarıda belirtilen politika çerçevesinde, iş kazası veya meslek hastalıklarını önlenmesi, sağlıklı ve güvenli işyeri ortamının sağlanması çabalarını daha etkili hale getirebilmek için sosyal tarafların da etkin katılımını sağlayacak teftiş programlarını yürütmektedir.

